

Posudek vedoucího bakalářské práce Natálie Bobákové s názvem Telový dizajn

Natálie Bobáková je umělkyně sportovkyně. Miluje sport a tělesné cvičení je pro ni jedním z hlavních způsobů, jak poznávat a prožívat svět. Zároveň si ale jako studijní obor a tím i směřování profesionální kariéry vybrala výtvarné umění. Žádný rozpor v tom není. Po několika průzkumných pokusech, kdy ji přitahovaly klasičtější výtvarné prostředky, jako např. koketérie se sochařstvím, kterým se zabývala i na své stáži v italské Carrare, se ale v průběhu studia ukazuje, že nejsilnější a nejjistější je v projektech, které spojují sportovní tělesné aktivity a výtvarné umění.

Zkusila jsem jako určitý orientační materiál Natálii nabídnout před bakalářskou zkouškou knihu Petra Wolfa "Sport je umění, umění je sport". Přístup autora k problematice byl pro mně ale zklamáním. Nejlépe jak tato kniha poslouží, bude tím, že na ni mohu demonstrovat závažnost a aktuálnost přístupu Natálie. Petr Wolf se totiž ve své publikaci zabývá především uměním, které je sportem inspirováno nebo které sport zobrazuje, vůbec nezohledňuje zajímavou oblast, kdy samotný sportovní tělesný výkon se stane uměním nebo jeho součástí. Takový je přístup Natálie, které se tím řadí po boku např. Vojtěcha Frohliche nebo čerstvého absolventa AVU Martina Hlaváče. Natálie chápe sportovní aktivitu jako silný výrazový prostředek, uplatnitelný v celé škále významů. Ve spolupráci s Kristýnou Nytrovou ve výlohách FAVU pomocí cvičebních gest v omezeném prostoru vytvářela gestickou malbu. Pro prezentaci ateliéru v galerii Reduta využila sociálního rozměru společného cvičení. Pomocí cvičení a jeho potenciálu dovést fyzické síly a prožitky k mezním stavům vyjadřuje své akutní existenciální stavy.

Práce Telový dizajn prezentovaná jako bakalářská, je v podstatě prací dvousemestrální: v zimním semestru Natálie předvedla princip záznamu tělesného potu, který vzniká při specifické cvičební námaze, pomocí modrého pigmentu na oděv. Vznikla série originálních pseudoproduktů - triček s křehkou vrstvou pigmentu, modelovaného potem. Tato akční rezidua ve své jednoduchosti shrnovala několik zajímavých aspektů, týkajících se postavení sportu - konkrétně cvičení fitness - v současné společnosti. Jemně kritickým způsobem poukazovala na módnost sportu, jeho silnou komercializaci, v hlubší rovině za použití tělesné tekutiny potu tématizovala různé mody vnímání tělesnosti a jejich vzájemnou násilnou oddělenost /snaha o zatření každé kapky potu deodorantem v běžném životě a jeho jistá adorace ve sportu jako indikátoru výkonu/, ideologickou práci s hygienou a fetišismus.

Ve druhém semestru téma "zpotených triček" posouvá směrem k pseudoproduktovému projektu. Vytváří si "firmu" na výrobu triček s originálním potiskem, kdy si zákazník vybere z nabídky přibližně typ vzoru. Následně musí absolvovat autorkou sestavený program cvičení, které je navrženo tak, aby se dotyčný zpotil dle vybraného vzoru. Jeho pot je následně autorkou sebrán, převeden do sítotisku a vytisknut na vybraný stříh trička.

Je zajímavé obě fáze práce, nebo snad obě samostatné verze srovnat. Obě pracují s tématem potu a módy, v prvním případě zůstává autentický pot na autentických místech oděvu. Případný zájemce po oblečení trička zažije bezprostředně tělesnost toho, kdo ho svým cvičením "designoval". V druhém případě pot vytvoří vzor, který autorka jeho převedením do techniky sítotisku a přemístěním na jiná než anatomicky odpovídající místa abstrahuje. Výsledné tričko je hygienicky bezvadné, jeho nositel nepodstupuje žádnou nestandardní újmu a hlavní benefit produktu spočívá v tom, že může být hrdý, že vzor na tričku je vytvořen jeho vlastním potem. Takže když se v tom tričku zpotí přirozeně, dojde ke konfrontaci idealizovaného a přírodního potu. Přestože mně tato hra úvah o tom, jak zreaguje sítotiskový pot s naturálním, baví, nedokážu z práce vyčíst její poselství. Autorka se často zaštiťuje slovy, že se jedná o design, odkazuje se i na to, že se jedná dokonce o tělový design, tedy snad i naplnění ideální práce pro náš ateliér, já si ale přesto myslím, že celá idea má mnohem hlubší potenciál, k jehož zformulování se mi bohužel nepovedlo autorku dovést. Nejsem si jistá, jestli "ochlazení" nápadu s potem do podoby komerčního produktu nabízeného prostřednictvím standardizované webové stránky je správné podtržení a vyzdvižení toho nejlepšího z první fáze. Podle mého názoru tím z akce vymizelo a napětí a odstříhly se možné cesty dalšího

rozvíjení tématu a fantazií o sdílených tělových zážitcích.

Myslím si ale, že Natálie je v této práci na správném místě, je již pevně umístěná. Při zintenzivnění umělecké práce se před ní otevírá velmi obsáhlá oblast umění, ve které by se mohla stát výraznou osobností.

Práci doporučuji k přijetí a hodnotím stupněm C.

doc. Mgr.A. Lenka Klodová, Ph.D.